

SPORTUL PENTRU TOȚI – FACTOR DE MENȚINERE ȘI FORMARE PROFESIONALĂ A ANGAJAȚILOR MINISTERULUI AFACERILOR INTERNE

Ivan GHEORGHIU,

*Secretar de stat în domeniul tineretului și sportului
al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării*

Nicanor BUCARCIUC,

*asistent universitar al Catedrei „Pregătire fizică și autoapărare”
a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI*

Ghenadie PREȚIVĂȚI,

*asistent universitar al Catedrei „Drept polițienesc
și securitate publică” a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI*

Rezumat

Promovarea sportului pentru toți în rândurile angajaților MAI devine prioritate pentru specialiștii în pregătirea fizică a subdiviziunilor MAI, fapt stimulat de condițiile de realizare a procesului de pregătire sportivă stipulate în Regulamentul cu privire la organizarea pregătirii fizice și sportului în cadrul Ministerului Afacerilor Interne. Servind drept premise ale menținerii și formării profesionale, precondițiile sportului pentru toți se pot realiza prin informarea angajaților MAI, referitor la rolul și importanța activităților fizice în menținerea, formarea profesională și totodată în autodezvoltarea personală a fiecărui angajat. Astfel, considerăm că formarea unei atitudini proactive în raport cu practicarea sportului, menținerea unui nivel optim al pregătirii fizice, în concordanță cu nevoile individuale de formare profesională continuă a angajaților MAI vor spori frecvența practicării sportului, ceea ce va contribui la realizarea eficientă a atribuțiilor de serviciu.

Cuvinte-cheie: sport, sport pentru toți, menținere și formare profesională, pregătire fizică, proces de pregătire fizică, angajat MAI, formare continuă.

Summary

Promoting the sport for all among the employees of the MIA becomes a priority for the specialists in the physical training of the MIA subdivisions, fact stimulated by the conditions for carrying out the sports training process stipulated in the Regulation on the organization of physical training and sports within the Ministry of Internal Affairs. As prerequisites for maintaining and training, the preconditions of sport for all can be achieved by informing MIA employees about the role and importance of physical activities in maintaining, training and at the same time in the personal self-development of each employee. Thus we believe that the formation of a proactive attitude in relation to the practice of sport, maintaining an optimal level of physical training, in accordance with the individual needs of continuous professional training of the MIA employees will

.....
increase the frequency of practicing sport, which will contribute to the efficient accomplishment of the attributions service.

Keywords: sport, sport for all, professional training, physical training, employee of the Ministry of Internal Affairs, continuous training, the physical training process.

Introducere. Necesitatea practicării diferitor exerciții fizice sau sporturi a devenit un obiectiv principal al normalității și modernității societății secolului XXI. Optarea pentru un stil de viață activ și sănătos în exercitarea muncii, a traiului și în modalitățile de petrecere a timpului liber oferă satisfacție morală și spirituală, favorizează participarea la viața publică și politică, respectă normele și regulile de conduită, formează competențe noi și le consolidează pe cele existente [7].

Abordat din perspectiva pregătirii fizice a funcționarilor publici cu statut special (*în continuare angajați MAI*), sportul desemnează toate formele de exerciții fizice și jocuri de mișcare care implică și competiția cu scop de dezvoltare, a întări și a educa voința, curajul, disciplina și a obține performanțe [5, p. 4].

Participarea oamenilor la activitatea fizică prin intermediul sportului pentru toți este o problemă de mare importanță pentru sănătatea publică, beneficiile adoptării unui stil de viață activ în ceea ce privește starea de bine din punct de vedere fizic și sănătatea au căpătat o atenție deosebită în ultimii ani la nivelul întregii Europe și în cea mai mare parte a restului lumii [2, p. 13].

Aceste idei sunt sprijinite atât de organizațiile internaționale, cât și de structurile de forță din Republica Moldova, în special Ministerul Afacerilor Interne al RM, conform cărora educația fizică și sportul duc la dezvoltarea aptitudinilor și performanțelor motorii și educaționale.

Abordarea conceptului de sport pentru toți

Sportul pentru toți se referă la crearea de oportunități și mediu favorabil prin colaborarea dintre autorități, organizații specializate, organizații nonguvernamentale pentru ca fiecare cetățean, indiferent de gen, rasă, vârstă, abilitate, statut socioeconomic sau etnie să participe la activitățile fizice și sporturi [7].

Un obiectiv important al politicii publice Carta Albă privind sportul este necesitatea intensificării activității fizice în rândul populației și dezvoltarea mișcării „sportul pentru toți” la nivel local și național. Programele „sportul pentru toți” trebuie să vizeze încurajarea participării tuturor

.....

cetățenilor la activități fizice și sportive, promovarea percepției că este vizată întreaga populație și că sportul este un drept al omului, indiferent de vârstă, rasă, etnie, clasă socială sau sex [9].

Pentru promovarea *sportului pentru toți* sunt necesare două precondiții: *educația și serviciile* [8].

Prin *educație* se are în vedere informarea populației despre importanța activităților sportive/ fizice pentru menținerea și promovarea unui mod de viață sănătos [8].

Crearea premiselor pentru practicarea sportului de către angajații MAI și educarea populației vor duce nemijlocit la participarea fie directă, fie indirectă a acestora în activitățile sportive. Prin practicare directă se are în vedere implicarea sistematică în activități sportive. Implicarea indirectă presupune totalitatea de acțiuni desfășurate la nivel de comunitate în vederea susținerii dezvoltării, popularizării, promovării sporturilor (voluntariat, suporteri, investitori, spectatori).

Dezvoltarea culturii sportului pentru toți implică componenta *serviciilor* care include oferirea de infrastructură și organizarea de acțiuni specifice activităților fizice și sportive pentru a încuraja participarea cetățenilor [7].

Infrastructura sportivă din cadrul MAI trebuie să devină ușor accesibilă pentru toate subdiviziunile. Aceasta include finanțarea publică a construirii, renovării, modernizării și întreținerii spațiilor și echipamentelor sportive, precum și utilizarea la prețuri reduse sau gratuită a spațiilor sportive publice. În ceea ce privește promovarea practicării activităților sportive de către angajații MAI, finanțarea per capita poate reprezenta finanțarea de bază. Finanțarea publică poate acorda prioritate, de exemplu, promovării infrastructurii destinate „sportului pentru toți” (de exemplu, reconstrucția terenurilor, sălilor de sport) și elaborării unui program de sensibilizare a societății privind frecvența practicării sportului a angajaților MAI din perspectivă de gen.

Pregătirea fizică profesională a angajaților MAI din perspectiva sportul pentru toți

Pregătirea fizică reprezintă o dimensiune principală a menținerii și formării profesionale a efectivelor desfășurate în subdiviziunile MAI al R. Moldova.

Sistemul de pregătire fizică și de autoapărare organizat în cadrul instituțiilor de învățământ ale MAI constituie o parte componentă a sistemului național de educație fizică și sport din țara noastră [3].

Ca latură a procesului de instruire și educare a angajaților MAI, pre-

gătirea fizică reprezintă o activitate organizată și desfășurată în scopul dezvoltării fizice generale, menținerii sănătății, călirii organismului, formării și perfecționării unui sistem de deprinderi motrice specifice, a priceperilor de a aplica cu indici de viteză, forță, rezistență și îndemânare, precum și dezvoltării calităților moral-volitivă și cetățenești în concordanță cu cerințele realizării responsabile a sarcinilor și misiunilor specifice [3].

În acest sens, ea contribuie la creșterea capacității de muncă, înzestrarea cursanților cu priceperi, deprinderi și obișnuințe transferabile în activitatea productivă, dezvoltarea acelor calități motrice solicitate în aceste activități, obișnuirea cu spiritul de echipă, cu activitatea în grup, cu disciplina, ordinea și exigența [6, p. 5]. Procesul de pregătire fizică a funcționarilor cu statut special deține un caracter indispensabil formării, menținerii și dezvoltării continue profesionale și cuprinde în centrul său de interes câteva momente-cheie:

- ansamblul formelor de instruire colectivă și individuală desfășurată în vederea formării, dezvoltării și menținerii capacității motrice a funcționarilor cu statut special pentru îndeplinirea atribuțiilor funcționale și fortificarea stării de sănătate fizică și psihică;

- asigurarea condițiilor necesare pentru organizarea și desfășurarea programelor de pregătire fizică și sport prin identificarea și dotarea bazei materiale corespunzătoare pentru instruire;

- asigurarea respectării regulilor de igienă individuală, colectivă și de recuperare;

- asigurarea cadrului de formare continuă a specialiștilor pentru pregătirea fizică;

- asigurarea calității, relevanței și accesibilității procesului de pregătire fizică și sport prin promovarea proiectelor didactice axată pe rețeretele teoretice și metodologice științifice [5, p. 4].

Reieșind din cele expuse mai sus, putem afirma cu certitudine că promovarea sportului pentru toți devine o prioritate pentru specialiștii de pregătire fizică din cadrul Ministerului Afacerilor Interne (*în continuare MAI*), fapt stimulat de condițiile de realizare a procesului de pregătire sportivă stipulate în Regulamentul cu privire la organizarea pregătirii fizice și sportului în cadrul Ministerului Afacerilor Interne. Servind drept premise ale menținerii și formării profesionale, precondițiile sportului pentru toți se pot realiza prin informarea angajaților MAI, referitor la rolul și importanța activităților fizice în menținerea, formarea profesională și totodată în autodezvoltarea personală a fiecărui angajat. Astfel, considerăm că formarea unei atitudini proactive în raport cu practicarea sportului, menținerea unui

.....

nivel optim al pregătirii fizice, în concordanță cu nevoile individuale de formare profesională continuă a angajaților MAI vor spori frecvența practicării sportului, ceea ce va contribui la realizare eficientă a atribuțiilor de serviciu.

Studiul constatativ privind frecvența practicării sportului de către angajații MAI în contextul sportului pentru toți

În contextul dat, pentru evidențierea unor aspecte privind strategia de promovare a sportului pentru toți, am inițiat un studiu asupra atitudinii angajaților MAI referitor la importanța pregătirii fizice în formarea profesională continuă.

Respondenților li s-a solicitat să-și exprime gradul de acord vizavi de afirmația „Atitudinea proactivă în raport cu practicarea sportului și menținerea unui nivel optim al pregătirii fizice, emoționale, psihologice, sociale pe tot parcursul activității profesionale a angajaților MAI eficientizează procesul de realizare a atribuțiilor de serviciu, care se desfășoară continuu și sistematic”. Astfel, în urma acestui studiu, am obținut următoarele rezultate: 49% dintre respondenți au exprimat acord total, 24% – au exprimat acord parțial, 37% – acord și 0% – dezacord total.

Rezultatele obținute s-au dovedit a fi destul de optimiste, astfel că majoritatea respondenților apreciază importanța unei atitudini proactive în raport cu practicarea sportului și menținerea unui nivel optim al pregătirii fizice, emoționale, psihologice, sociale pe tot parcursul activității profesionale în procesul de realizare eficientă a atribuțiilor de serviciu care se desfășoară continuu și sistematic.

Totuși, interpretând datele, unde respondenții MAI au fost solicitați să indice frecvența cu care practică sportul, putem evidenția o discrepanță între acesta și rezultatele obținute la itemul precedent. Respectiv, doar 25% – practică sportul zilnic, 23% – o dată la câteva zile, 43% – o dată pe lună și 9% – o dată la câteva luni.

Un aspect extrem de important evidențiat în cadrul cercetării realizate rezidă în faptul că s-a înregistrat o discrepanță între frecvența practicării sportului din perspectivă de gen, astfel: 50% dintre respondenții de gen masculin și 8% de gen feminin practică sportul zilnic, 27% bărbați și 27% femei – o dată la câteva zile, 19% bărbați și 44% femei practică sportul o dată pe lună, iar 4% bărbați și 21% femei – o dată la câteva luni.

În vederea concretizării anumitor aspecte referitoare la motivele din care angajații MAI-respondenți evită să realizeze activități sportive sistematic, putem menționa cele mai frecvente răspunsuri: nu au timp – 42%, supraoboseala – 33%, 17% – starea de sănătate, 8% – din cauza

vârstei. La fel se menționează în proporții mult mai modeste inaccesibilitatea la infrastructura potrivită pentru tipul de sport pe care ar dori să îl practice.

Conform analizei datelor obținute prin prisma demersului constatativ inițial, menționăm faptul că importanța pregătirii fizice, deși apreciată și recunoscută de către angajații MAI-respondenți, este minimalizată în cadrul activității profesionale, mai cu seamă în rândurile angajaților MAI de gen feminin.

Concluzii și recomandări. Pentru angajații MAI, activitatea fizică este cea care stă la baza sarcinilor de serviciu ale fiecăruia. În lipsa unei condiții fizice bune, ei nu ar putea să atingă cel mai înalt nivel de performanță profesională. Conservarea și întărirea sănătății personalului militar prin practica științifică, conștientă și sistematică a exercițiilor fizice intră în responsabilitatea individului și a instituției [4, p. 41]. Pregătirea fizică a angajaților MAI a fost și este, de la început, bazată pe activitatea fizică, oamenii realizând cât de benefică este pentru formarea fizică militară și ascensiunea pe scara profesională, ceea ce asigură competitivitatea acestora pe piața muncii. Exercițiul fizic a fost folosit eficient de instituțiile militare și de instituțiile lor, pentru nevoile lor absolute și continue. Eficiența crește treptat prin diferite mijloace de acțiune aplicate, axate pe calitate, accesibilitate și relevanță a diferitor abilități individuale, profesionale și abilități de activitate motrică necesare, ceea ce presupune, de fapt, precondiții ale sportului pentru toți.

Sportul pentru toți se referă la crearea de oportunități și mediu favorabil prin colaborarea dintre autorități, organizații specializate, organizații nonguvernamentale pentru ca fiecare cetățean, indiferent de gen, rasă, vârstă, abilitate, statut socioeconomic sau etnie să participe la activitățile fizice și sporturi.

Astfel, pentru activitatea de promovare a sportului pentru toți în rândurile angajaților MAI, considerăm optim realizarea următoarelor acțiuni:

- organizarea și desfășurarea unei campanii de diseminare a obiectivelor strategice referitoare la Sportul pentru toți;
- realizarea unui sondaj de identificare a nevoilor de formare a angajaților MAI în domeniul pregătirii fizice din perspectivă de gen;
- stabilirea parteneriatelor cu organizații specializate, instituții cu profil sportiv, organizații nonguvernamentale;
- proiectarea unui program de formare continuă pentru angajații MAI cu scopul informării și formării unei atitudini proactive în raport cu activitatea fizică și sportul;

- realizarea activităților de teambuilding axate pe activitățile sportive cu scopul sporirii coeziunii grupului și a inserției sociale în cadrul MAI;
- elaborarea unor programe instructiv-educative de pregătire fizică flexibile și centrate pe particularitățile de vârstă și sex;
- asigurarea infrastructurii potrivite pentru un număr maxim de probe sportive.

Referințe bibliografice

1. Arădăvoaice G., Disciplina militară. București, Ed. Academiei de Înalte Studii Militare, 1993, p.53.
2. Carta alba privind sportul. ISBN 978-92-79-06568-2.
3. Curriculum la disciplina Pregătirea fizică pentru studenții anilor III-IV de studii, 2018-2019.
4. Petrache I., Sportul și Armata, București, Ed. Militară, 2013.
5. Regulamentul cu privire la organizarea pregătirii fizice și sportului în cadrul Ministerului Afacerilor Interne.
6. Revista Academiei Forțelor Armate Terestre nr. 4 (80), 2015.
7. https://particip.gov.md/public/files/Propunere_de_politic_public_sport_final_1.pdf.
8. <http://mts.ro/wp-content/uploads/2016/02/Strategia-nationala-pentru-SPORT-v2016-v2.pdf>.
9. http://ec.europa.eu/assets/eac/sport/library/policy_documents/eu-physical-activity-guidelines-2008_ro.pdf.